

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 7Cb/156/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2112215986
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Wilková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2016:2112215986.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Janou Tóthovou v právnej veci navrhovateľa: MBI Marketingberatung International spol. s r.o., Jašíkova 2, 821 03 Bratislava, IČO: 31 360 262, právne zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, proti odporkyňi: V. Z., nar. XX.XX.XXXX, K. X, XXX XX E., o zaplatenie 2.375,94 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd návrh z a m i e t a.

Navrhovateľ je p o v i n n ý zaplatiť odporkyňi trovy konania za zaplatené súdne poplatky vo výške 285 eur a to do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku k rukám právneho zástupcu odporcu.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 07.08.2012 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal odporkyňu zaplatiť sumu 2.375,94 eur s príslušenstvom titulom vrátenia storno provízie z uzavretej Zmluvy M. O. K., predmetom ktorej bol výkon činnosti odporkyne ako obchodného zástupcu pre navrhovateľa. Navrhovateľ uzatvoril dňa 08.07.2007 s odporkyňou Zmluvu M. O. K., predmetom ktorej bolo vykonávanie činnosti obchodného zástupcu, najmä sprostredkovanie uzavretia poisťných zmlúv, zmlúv dôchodkového a stavebného sporenia medzi klientom a poskytovateľom produktu prostredníctvom odporkyne za účasti navrhovateľa, zabezpečenie kvality a starostlivosti o žalovanú a klientov v rámci poskytnutých provízií. Za vykonávanie uvedených činností mala odporkyňa voči navrhovateľovi podľa čl. VI písm. a) Zmluvy nárok na províziu a to za podmienok ustanovených v čl. VI písm. a) až n) Zmluvy. Podľa čl. VII písm. b) Zmluvy hodnotová tabuľka Units obsahuje dobu ručenia za storno pre jednotlivé produkty. V rámci tejto doby zaniká pri stornovaní zmluvy nárok odporkyne na províziu a F. resp. dochádza k zníženiu a odporkyňa je povinná vrátiť vyplatenú províziu, pričom stornovaním sa

na účely zmluvy rozumie každé ukončenie alebo redukcia Zmluvy z akéhokoľvek dôvodu. V prípade takéhoto storna je v rámci doby ručenia za storno odporkyňa povinná nahradiť navrhovateľovi s tým súvisiace ušlé provízie. V dôsledku ukončenia zmluvy zo strany odporkyne jej vznikla povinnosť vrátiť navrhovateľovi vyplatenú províziu, pričom jednotlivé nároky na vydanie storno provízie navrhovateľ vyčíslil v priložených tabuľkách Prehľadu vyplatenej provízie a storno provízie, v províznych listinách R. a v províznych výkazoch. Výšku vyčíslenej provízie a storno provízie zaslal odporkyňi, ktorá v zmysle čl. VIII písm. b) Zmluvy mala možnosť v lehote 4 týždňov odo dňa obdržania zúčtovania provízie namietat výšku vypočítanej provízie a storno provízie, čo však nenamietla a preto sa podľa čl. VIII písm. b) Zmluvy zúčtovanie považuje za platné. Odporkyňa napriek písomnej výzve na uhradenie dlžnej sumy navrhovateľovi túto sumu neuhradila.

Súd návrhu v skrátenom konaní v celom rozsahu vyhovel vydaním platobného rozkazu č. k. 7Ro/117/2012-74 zo dňa 26.09.2012. Proti uvedenému platobnému rozkazu podala odporkyňa včas

odpor s odôvodnením na základe čoho došlo k zrušeniu platobného rozkazu v celom rozsahu. Odporkyňa v odôvodnení odporu uviedla, že návrh navrhovateľa je zmätočný, nie je zrejmé, čoho sa navrhovateľ domáha. Je pravdou, že pracovala u navrhovateľa ako finančný poradca a bola odmeňovaná formou provízie za sprostredkovanie uzatvárania poisťných zmlúv s klientmi, pričom provízia predstavovala percentuálnu čiastku z ročne uzavretej zmluvy. Z takto vyplácanej provízie si navrhovateľ ponechával určitú čiastku, ktorá bola pohyblivá, na storno rezervu pre prípad zrušenia zmluvy klientom. Určitá časť provízie jej teda reálne nebola vyplácaná a ponechával si ju navrhovateľ. Posledná provízia jej bola zaslaná 16.02.2009. Od tohto dátumu jej navrhovateľ žiadnu províziu nezaslal a ani žiadnu činnosť už nevykonávala. Navrhovateľ sa vo svojom návrhu však domáha vrátenia provízie do 21.05.2012. Ďalej uviedla, že navrhovateľ ju žiadnym spôsobom nevyzval na zaplatenie žalovanej čiastky a ani s ňou nijako nekomunikoval.

V písomnom vyjadrení k odporu navrhovateľ uviedol, že podľa čl. VII Zmluvy bol oprávnený zadržiavať časť provízie odporkyne, ktorá slúžila na stornorezervu. Táto stornorezerva však bola v plnej výške spotrebovaná a keďže v prípade odporkyne prišlo k stornovaniu väčšiny ňou uzatvorených poisťných zmlúv, celá nazbieraná výška storno rezervy nepostačovala na úhradu provízneho dlhu, ktorý stornovaním poisťných zmlúv odporkyni vznikol. Dlh vznikol stiahnutím provízie za poisťné zmluvy uzatvorené odporkyňou, ktoré boli neskôr stornované. Ďalej poukázal na čl. III bod 4.2 písm. b) Prílohy VII MBI Marketingberatung International, spol. s r.o., kde je uvedené, že pri neúspešnom spracovaní intervencie zo strany tímového O. v rámci písomne stanovenej lehoty na vybavenie intervencie v I. roku trvania zmluvy a neúspešnom spracovaní intervencie zo strany O. (storno) nasleduje odúčtovanie F. a provízie v 100% výške. Keďže poisťné zmluvy uzatvorené odporkyňou boli stornované v I. roku doby ručenia storna najmä pre neplatenie, navrhovateľ v zmysle čl. III bod 4.2 písm. b) Prílohy VII bol oprávnený zúčtovať odporkyni dlžné provízie.

Súd rozsudkom č.k. 7Cb/156/2012-209 zo dňa 04.02.2014 uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 2.375,94 eur spolu s príslušenstvom a trovami konania. Proti uvedenému rozsudku podala odporkyňa odvolanie.

Krajský súd v Trnave uznesením č.k. 21Cob/61/2014-230 zo dňa 28.11.2014 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Z odôvodnenia odvolacieho súdu vyplýva, že súd prvého stupňa neuviedol, na základe akej právnej kvalifikácie a skutkových okolností si navrhovateľ uplatňuje nárok na vrátenie časti vyplnenej provízie s poukazom na to, že odporkyňa ručí za ukončenie alebo redukciu zmluvy zo strany klienta a tiež neuviedol, z akého dôvodu nevezal do úvahy samotnú podstatu plnenia zo zmluvy o obchodnom zastúpení. Nakoľko navrhovateľ uplatnil svoj nárok titulom ručenia za storno zmlúv uzatvorených odporkyňou v takomto prípade musí navrhovateľ preukázať dôvodnosť tohto nároku podľa ustanovenia § 658 ods. 2 Obchodného zákonníka v súvislosti s poskytnutím osobitnej odmeny za prevzatie záruky.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov a to najmä Zmluvou M. O. K. zo dňa 08.07.2007, prehľadom vyplnenej provízie a storno provízie, výpismi z konta, výpismi z účtu navrhovateľa, ako aj s obsahom celého spisového materiálu a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Právny zástupca navrhovateľa v konaní uviedol, že sa v plnom rozsahu pridrižiava podaného návrhu ako i ostatných vyjadrení zaslaných súdu. V prípade storna poisťnej zmluvy musela byť strhnutá celá provízia, teda vyplatená provízia a aj storno rezerva. Navrhovateľ províznymi výkazmi a výpismi z účtu preukázal, že odporkyni boli skutočne vyplatené všetky provízie v plnej výške, tak, ako mali byť vyplatené. Odporkyni v súvislosti s jej činnosťou pre navrhovateľa vznikla povinnosť vrátiť navrhovateľovi vyplatenú províziu, na ktorú odporkyni zanikol nárok v zmysle ustanovení uvedených v článku 7 písm. b) zmluvy vo vzťahu k zaniknutým poisťným zmluvám. V súvislosti s § 658 ods. 2 Obch. zákonníka navrhovateľ poukazuje na to, že obchodné záväzkové vzťahy sú v Obchodnom zákonníku upravené na zásele zmluvnej voľnosti vyplývajúce z autonómie vôle zmluvných strán. Ustanovenie § 263 Obchodného zákonníka má z tohto hľadiska rozhodujúci význam, pretože vymedzuje rozsah tejto zmluvnej voľnosti tým, že určuje, ktoré ustanovenia zákonníka majú kogentnú povahu, t.j. pri ktorých sa zmluvné strany vo svojich dojednaniach nemôžu odchyliť. Ostatné ustanovenia záväzkovej časti Obchodného zákonníka majú dispozitívnu povahu, tzn. že zmluvné strany sa môžu od ich strany

odchýliť alebo ich aplikáciu vylúčiť. Ustanovenie § 263 Obchodného zákonníka v čase uzavretia zmluvy neobsahovalo ustanovenie 658 Obch. zákonníka a preto je dispozitívnym ustanovením. Odporkyňa sa v zmysle zmluvy v spojení s hodnotou tabuľkou zaviazala k vráteniu provízie získanej za uzavretie poisťných zmlúv v prípade ak v rámci dojednanie doby ručenia dôjde k stornovaniu zmluvy. Nakoľko uvedené ustanovenie je dispozitívneho charakteru a teda účastníci zmluvného vzťahu sa mohli od neho odchýliť, čo aj urobili a v článku 47 písm. b) zmluvy si dojednali úpravu, ktorá sa od úpravy uvedenej v ustanovení § 658 ods. 2 Obchodného zákonníka odchyľuje. Na základe uvedenej dohody zmluvných strán vznikol navrhovateľovi nárok na vrátenie provízií. Prípadné ukončenie zmluvy medzi účastníkmi na tento právny nárok nemá žiaden vplyv, ide o nárok, ktorý z tohto zmluvného vzťahu priamo vyplýva, ktorý sa odporkyňa zaviazala dodržiavať. Právny zástupca navrhovateľa v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie NS SR sp.zn. 2Obdo/26/2008 zo dňa 03.09.2008.

Odporkyňa pred súdom uviedla, že nesúhlasí so žalovanou istinou, pretože jej bola strhnutá storno rezerva vo výške 1.177,89 eur a už z toho podľa nej vyplýva, že by nemala platiť navrhovateľovi istinu v uplatnenej výške. Podľa jej názoru sú storno rezervy uvedené chybné a vyzerá to, ako keby s nimi navrhovateľ manipuloval. Pri poisťke XXXXXXXXXXXX predstavovala provízia sumu 300,39 eur, z ktorej mala dostať 50%, avšak navrhovateľ napísal storno rezervu z výšky 339 eur a táto rezerva jej bola strhnutá vo výške 50% zo sumy 339,- eur.

Zo zmluvy MBI O. uzatvorenej medzi navrhovateľom a odporkyňou ako MBI O. a podriadeným sprostredkovateľom poistenia dňa 08.07.2007 vyplýva, že predmetom tejto zmluvy je úprava podmienok medzi účastníkmi tejto zmluvy pri sprostredkovaní poisťných zmlúv, zmlúv dôchodkového a stavebného sporenia medzi klientom a poskytovateľom produktu prostredníctvom O. za účasti M., zabezpečenie kvality a starostlivosti o O. a klientov v rámci poskytnutých provízií. V zmysle čl. VI. písm. a) O. nárok na odmenu (províziu) za: sprostredkovanie prvého obchodu s novými klientmi, sprostredkovanie nového obchodu so starými klientmi, starostlivosť o klientov, starostlivosť o O. patriacich do jeho tímu. Podľa čl. VII písm. a) Zmluvy Storno rezerva sa zadržáva pri výplate provízie. Jej výška pre príslušný produkt vyplýva z Hodnotovej tabuľky F.. Účelom zadržania storno rezervy je ochrana O., aby nemusel pri stornovaní zmluvy naraz vrátiť celý už vyplatený obnos provízie. Storno rezerva bude uvoľnená po uplynutí doby ručenia za storno poslednej uzatvorenej zmluvy. Podľa čl. VII písm. b) Zmluvy hodnotová tabuľka F. obsahuje dobu ručenia za storno pre jednotlivé produkty. V rámci tejto doby zaniká pri stornovaní zmluvy nárok O. na províziu a F. resp. dochádza k zníženiu a O. je povinný vrátiť vyplatenú províziu. Pod stornovaním v zmysle tejto zmluvy rozumieme každé ukončenie alebo redukciu Zmluvy z akéhokoľvek dôvodu (napr. výpoveď zo strany poskytovateľa, produktu alebo klienta, odstúpenie, zrušenie alebo oslobodenie od platenia poisťného, zníženie poisťného, nezaplatenie poisťného zo strany klienta).

Z výpisu z konta zo dňa 21.05.2012 v časti provízne konto vyplýva suma na vyplatenie 2.708,39 eur.

Podľa ustanovenia § 652 ods. 1 Obchodného zákonníka zmluvou o obchodnom zastúpení sa obchodný zástupca ako podnikateľ zaväzuje pre zastúpeného vyvíjať činnosť smerujúcu k uzatvoreniu určitého druhu zmlúv (ďalej len "obchody") alebo dojednávať a uzatvárať obchody v mene zastúpeného a na jeho účet a zastúpený sa zaväzuje zaplatiť obchodnému zástupcovi províziu.

Podľa ustanovenia § 658 ods. 1 Obchodného zákonníka obchodný zástupca je povinný navrhovať uzavretie obchodov alebo uzavierať obchody len s osobami, u ktorých sú predpoklady, že svoje záväzky splnia.

Podľa ustanovenia § 658 ods. 2 Obchodného zákonníka zástupca ručí za splnenie povinností treťou osobou, s ktorou navrhol zastúpenému uzavretie obchodu alebo s ktorou v mene zastúpeného uzavrel obchod, len keď sa na to písomne zaviazal a ak dostane za prevzatie záruky osobitnú odmenu. V takom prípade sa jeho práva a povinnosti spravujú podľa ustanovení o ručení.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že účastníci konania uzatvorili zmluvu o obchodnom zastúpení podľa § 652 a nasl. Obchodného zákonníka, predmetom ktorej bolo vykonávať sprostredkovanie uzavretia poisťných zmlúv, zmlúv dôchodkového a stavebného sporenia medzi klientom a poskytovateľom produktu pre navrhovateľa prostredníctvom odporkyne za účasti navrhovateľa, zabezpečenie kvality a starostlivosti o odporkyňu a klientov v

rámci poskytnutých provízií. Za uvedené činnosti vznikol odporkyni podľa čl. VI písm. a) Zmluvy nárok na odmenu - províziu. Navrhovateľ si uplatnil svoj nárok voči odporkyni titulom ručenia za storno zmlúv uzatvorených odporkyňou a teda bolo na navrhovateľovi, aby preukázal dôvodnosť tohto nároku v súvislosti s poskytnutím osobitnej odmeny za prevzatie záruky. Súd nemal z listinných dôkazov predložených navrhovateľom preukázané, že by odporkyni mala byť poskytnutá osobitná odmena za prevzatie ručenia v zmysle ustanovenia § 658 ods. 2 Obchodného zákonníka, prípadne, že by zmluvné strany aplikáciu tohto ustanovenia vylúčili. Navrhovateľ dojednanie osobitnej odmeny prípadne vylúčenie uvedeného ustanovenia v konaní ani netvrdil a poukázal na to, že obchodné záväzkové vzťahy sú v Obchodnom zákonníku upravené na zásade zmluvnej voľnosti vyplývajúce z autonómie vôle zmluvných strán. Uzatvorenie dohody o osobitnej odmene za prevzatie záväzku z titulu ručenia podľa § 658 ods. 2 Obchodného zákonníka v tomto prípade nie je kogentné a nakoľko uvedené ustanovenie je dispozitívneho charakteru, účastníci zmluvného vzťahu sa mohli od neho odchýliť čo aj urobili a v článku VII písm. b) Zmluvy si dojednali úpravu, ktorá sa od úpravy uvedenej v ustanovení § 658 ods. 2 Obchodného zákonníka odchyľuje. Súd je toho názoru, že uvedený článok zmluvy zakotvuje iba povinnosť odporkyne vrátiť vyplatenú províziu v stanovených prípadoch a odkaz na hodnotovú tabuľku F. obsahujúcu dobu ručenia za storno pre jednotlivé produkty, čo však nemožno považovať za úpravu vylučujúcu samotné ustanovenie § 658 ods. 2 Obchodného zákonníka, v dôsledku čoho je nevyhnutné toto ustanovenie na daný záväzkovo - právny vzťah aplikovať. Z vykonaného dokazovania je teda zrejmé, že odporkyňa sa v zmysle Zmluvy v spojení s hodnotovou tabuľkou F. zaviazala k vráteniu provízie za uzavretie poisťných zmlúv pre prípad, že v rámci doby ručenia dôjde k stornovaniu predmetných zmlúv bez toho, aby bolo dojednané vyplatenie osobitnej odmeny, tak ako to vyžaduje zákon. V danom prípade súd v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu konštatuje, že takáto dohoda medzi účastníkmi konania na základe ktorej odporkyňa v rámci ručenia nesie zodpovednosť za ukončenie zmluvného vzťahu bez toho, aby za prevzatie záruky dostala osobitnú odmenu je v rozpore s citovaním ustanovením Obchodného zákonníka. Súd má za to, že na prevzatie ručiteľského záväzku neboli splnené zákonné podmienky, nakoľko navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by odporkyni poskytol osobitnú odmenu za prevzatie záruky, tak ako to vyžaduje ustanovenie Obchodného zákonníka a teda mu nevznikol nárok uplatnený voči odporkyni titulom ručenia. Vzhľadom na uvedené súd návrh navrhovateľa zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a odporkyni ako procesne úspešnému účastníkovi konania priznal náhradu trov konania, pozostávajúcich z trov konania za zaplatené súdne poplatky za podaný odpor vo výške 142,50 eur a za podané odvolanie vo výške 142,50 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Trnava na Krajský súd v Trnave.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.